

El Teatre d'Europa, un espai sense fronteres

Després de set anys de vicissituds político-econòmiques, el Teatre d'Europa, constituït al si del Parlament Europeu, entra en una nova fase de projecció en assolir una seu fixa i amb la previsible substitució de Giorgio Strehler per un nou director que definiria un marc propi d'actuació.

Blanca Lucas

La iniciativa de Giorgio Strehler, director del Piccolo Teatro de Milà, va nàixer l'any 1982 com un intent de potenciar un intercanvi de creadors teatrals europeus i amb la voluntat de trobar un espai físic on poder expressar diferents llenguatges teatrals i alhora cercar un llenguatge comú. Tot això, concebut més enllà de les fronteres econòmiques europees, és a dir, de la CEE. Per la seva banda, el ministre de Cultura francès, Jacques Lang, s'encarregà de promoure políticament el projecte, tot oferint des del primer moment l'Odeon com a seu (si bé, i tal com s'ha mantingut fins el moment, per períodes de 4 mesos anuals), en un intent més, per part dels francesos, de consolidar la capitalitat teatral de París a Europa.

Dos anys més tard Lang, un ministre amb reconeguda aurèola intel·lectual, promouria al

si del Consell d'Europa un debat sobre el reconeixement del Teatre d'Europa (integrat pel Piccolo de Milà i la Comédie Française i als quals més tard s'afegiria el Teatro María Guerrero de Madrid). Lang exigiria un compromís financer per part del Parlament Europeu, tot acollint-se a la Declaració de Stuttgart de l'any 1983 sobre la Unió europea i el seu compromís de cooperació cultural. I així, el novembre de 1984 els ministres de Cultura, reunits al Consell d'Europa, es comprometeren a «promoure, encoratjar i facilitar» les representacions del

'El Público'. de García Lorca. dirigida per Lluís Pasqual.

Teatre d'Europa responen a la idea d'intercanvi de manifestacions culturals i plurilingües.

Però el fet cert és que la contribució econòmica de la CE ha estat senzillament simbòlica: des de l'any 1984 no ha passat mai de 30.000 ecus anuals (uns 4 milions de pessetes), quantitat que ve a ser un 10 per cent de la que destina, per la seva banda, el govern francès. Representants del Teatre d'Europa han manifestat reiteradament que aquest no serà mai un teatre europeu fins que no existesca, d'una banda, una contribució raonable per

part del Parlament Europeu i de l'altra, una implicació real de la totalitat dels estats membres de la Comunitat.

L'Odeon, una seu per a Europa

Cal entendre que el nom de Teatre d'Europa és un nom genèric. El fet que recentment se li hagi concedit una seu fixa no és més que el resultat d'una reivindicació inicial d'aconseguir un espai de reflexió i repòs, estable, on es puguessin representar coproduccions amb els centres que l'integren i amb altres teatres europeus. Per tant, la seva programació s'ha d'entendre com un conjunt. I en el conjunt de la seva programació, el Teatre d'Europa s'ha manifestat pioner en la voluntat d'intercanvi de les diferents cultures i llengües nacionals europees.

En aquests set anys l'Odeon ha acollit espectacles en alemany, anglès, italià, portuguès, rus, txec, suec i castellà. Contràriament al que es

pensava, el Teatre d'Europa ha demostrat, amb l'èxit dels seus muntatges, que la llengua no és un obstacle per a freqüentar un teatre amb vocació de cultura. S'ha volgut preservar la qualitat d'unes peces la traducció de les quals podia alterar la lectura d'un país al qual pertanyien el director i els actors que les representaven. Això ha contribuït a suscitar la curiositat intel·lectual de l'espectador, que ha accedit a les representacions del Teatre d'Europa a la recerca de les millors representacions teatrals europees.

¿Un català al teatre d'Europa?

En els últims mesos s'han produït alguns canvis substancials al si del Teatre d'Europa, que per començar, disposarà de l'Odeón per a tota la temporada teatral. L'Odeón té dos sales, la Sala Gran i el Petit Odeón (aquest amb cabuda per a 80 persones, on 2 o 3 actors, màxim, representen textos contemporanis).

Per la seva banda, el Teatro María Guerrero ha abandonat el seu lligam institucional amb el Teatre d'Europa, mentre s'hi ha afegit el Teatre d'Hamburg. Malgrat totes les iniciatives i muntatges que el Teatre d'Europa ha deixat enrere, sembla que encara hi ha molta cosa a fer pel que fa a les connexions amb altres teatres europeus.

D'altra banda, el Teatre d'Europa és a punt d'aconseguir un estatus que garantirà la no ingerència del poder polític en el món cultural. Sembla que hi ha una tendència a Europa que fa que les administracions siguin els grans promotors dels projectes culturals, de tal manera que els ministres de Cultura (en aquest cas Jacques Lang) actuen d'animadors culturals.

En aquest sentit, el Teatre d'Europa ha sofert greus oscil·lacions tant pel que fa a les subvencions com a la pròpia capacitat de gestió. Aquestes oscil·lacions s'han manifestat, o bé limitant la iniciativa creadora o bé limitant el pressupost de l'administració, especialment en el moment en què França féu un tomb a la dreta en substituir Mitterrand pel president Chirac.

Aquests són problemes que haurà d'afrontar el director que pròximament substituirà Giorgio Strehler. Entre altres aspirants al càrrec, sembla que el govern francès ha proposat la direcció del Teatre d'Europa a Lluís Pasqual. El director català, que tot just acaba d'abandonar el Centro Dramático Nacional després de la brillant estrena de la *Comedia sin Título*, de Lorca, havia portat a París el María Guerrero amb *Luces de Bohemia*, de Valle Inclán i *El Público*, de Lorca (aquesta última representada també al Piccolo Teatro de Milà).

Lluís Pasqual és reconegut a París com un dels millors directors europeus. Pasqual, conscient d'això, ha refusat de moment fer-nos qualsevol declaració, abans que no es resolgui la negociació que just en aquests dies té lloc a París, on sembla que el director català plantejarà les seves condicions. □

'El público'.

U. E. G. 6ª Universitat d'estiu Gandia

4 - 9
Setembre

**Gandia, a tota
REVOLUCIÓ**

OPCIONES:

- Les revolucions en la història
- La revolució científico-tècnica
- Les revolucions en les arts
- Del postmodernisme al neorealisme
- Possibilitats econòmiques i nous models de futur.

Matricula't al DISE i al Carrer de la Nau, 2 — VALÈNCIA

ORGANITZA: UNIVERSITAT DE VALÈNCIA
AJUNTAMENT DE GANDIA

COL·LABORA:
GENERALITAT VALENCIANA
CONSELLERIA DE CULTURA, EDUCACIÓ
I CIÈNCIA
HIDROELÈCTRICA ESPANOLA
DIPUTACIÓ DE VALÈNCIA